

Εισηγήτριες:

Μαρία Λύρα, Προϊσταμένη Τμήματος Συνεργασιών & Δικτύωσης, Υπ. Διδάκτωρ του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Αμαλία Μαρία Κουτσογιάννη, Γεωγράφος, MSc Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας και Προστασίας Περιβάλλοντος

ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ FORESIGHT – ΟΜΑΔΑ 1

ΠΜΣ «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» | Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ανδρέας Αλεξόπουλος

Ημερομηνία: Παρασκευή 9 Μαΐου 2025

Συμμετέχοντες Ομάδας:

Αφεντάκη Μαρία, Γιακουμή Χριστίνα, Καπετάνιος Στέφανος, Λιάκου Ευφροσύνη, Μαντούβαλου Αικατερίνη, Σεϊτανίδης Θεόδωρος, Σταύρου Αγνή.

Συντονισμός:

Το διαδραστικό εργαστήριο foresight υλοποιήθηκε με τη συνεργασία της Ειδικής Γραμματείας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, στο πλαίσιο του μαθήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Σκοπός:

Η εισαγωγή των φοιτητών στην προσέγγιση foresight, ενισχύοντας τις ικανότητές τους στη σκέψη για το μέλλον και αναδεικνύοντας τη στρατηγική αξία της μεθόδου στη δημόσια πολιτική.

Ανάλυση:

Μέσα από την ανάλυση τάσεων, μεगाτάσεων, σημάτων και την εφαρμογή διάφορων μεθοδολογιών foresight, οι συμμετέχοντες κατέληξαν στις εξής κρίσιμες αβεβαιότητες:

- Η εξέλιξη του Δημογραφικού (γήρανση πληθυσμού, μεταναστευτικές ροές, ηλικιακή σύνθεση)
- Η Τεχνολογική Εξέλιξη (ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση, τεχνητή νοημοσύνη)

Επιθυμητό Σενάριο: «Άνθιση του Μέλλοντος – Ανθρωπότητα σε Αρμονία»

Στην Ελλάδα του 2040, η τεχνολογία εξελίσσεται με γεωμετρική πρόοδο και οι δημογραφικές τάσεις είναι ευνοϊκές. Η τεχνητή νοημοσύνη, τα δίκτυα 6G, η ρομποτική και το IoT έχουν ενσωματωθεί πλήρως στη δημόσια διοίκηση, ενώ η υποστήριξη στην οικογένεια και η επιστροφή επιστημόνων συμβάλλουν στη δημογραφική ανανέωση. Η δημόσια διοίκηση γίνεται πιο ευέλικτη, ψηφιακά ώριμη και προσανατολισμένη στον πολίτη.

Συστάσεις Πολιτικής:

- Δημιουργία νέων θεσμών συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κινητικότητας
- Διαφανής διακυβέρνηση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης
- Δημόσιες ανοιχτές διαδικασίες αξιολόγησης των νέων συστημάτων



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA



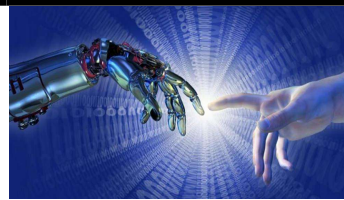
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Προεδρία της Κυβέρνησης
Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ (ΕΛΛΑΔΑ 2040)



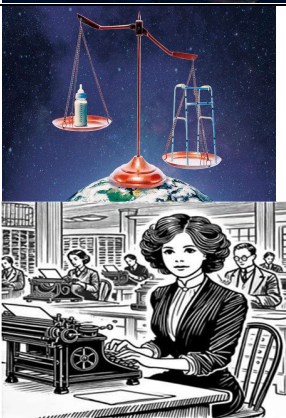
«Ψηφιακές Οάσεις σε Έρημη Χώρα»

Ραγδαία τεχνολογική πρόοδος & εντονότατο δημογραφικό πρόβλημα
Η χώρα λειτουργεί με προηγμένα συστήματα ΑΙ και πλήρως ψηφιοποιημένες υπηρεσίες, αλλά η μείωση πληθυσμού δημιουργεί κοινωνική αποξένωση και ψηφιακές ανισότητες.



«Άνθιση του Μέλλοντος – Ανθρωπότητα σε Αρμονία»

Υψηλή τεχνολογική υιοθέτηση & ευνοϊκές δημογραφικές τάσεις
Η τεχνητή νοημοσύνη, η αυτοματοποίηση και τα δίκτυα 6G συνυπάρχουν με δημογραφική ανανέωση, βιώσιμες πόλεις και επιστροφή ταλέντων από το εξωτερικό. Το κράτος λειτουργεί με διαφάνεια και προσανατολισμό στον πολίτη.



«Το Βαρίδι της Παράδοσης»

Χαμηλή τεχνολογική πρόοδος & αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις
Ο δημόσιος τομέας μένει πίσω στην ψηφιοποίηση, ενώ η υπογεννητικότητα και η γήρανση του πληθυσμού δημιουργούν πιέσεις σε συντάξεις και υπηρεσίες. Υπάρχει έλλειψη δεξιοτήτων και επιμονή σε παρωχημένα μοντέλα διοίκησης.



«Επίκαιροι Άνθρωποι, Ξεπερασμένα Συστήματα»

Ευνοϊκό δημογραφικό & χαμηλή τεχνολογική υιοθέτηση
Παρότι υπάρχει διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό, το κράτος αργεί να εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες του. Το σύστημα βασίζεται στην ανθρώπινη επαφή, με καθυστερήσεις και περιορισμένη αυτοματοποίηση.



ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ FORESIGHT – ΟΜΑΔΑ 2

ΠΜΣ «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» | Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ανδρέας Αλεξόπουλος

Ημερομηνία: Παρασκευή 9 Μαΐου 2025

 **Συμμετέχοντες Ομάδας:** Τσιούκα Παρασκευή, Δριδάκη Αθηνά, Κουμουνδούρου Όλγα, Μακρυγιάννη Ελένη, Παπαδόπουλος Μωυσής, Παπανίκος Ευάγγελος, Ούτος Σπυρίδων

Συντονισμός:

Το διαδραστικό εργαστήριο foresight υλοποιήθηκε με τη συνεργασία της Ειδικής Γραμματείας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, στο πλαίσιο του μαθήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού

Σκοπός:

Η εισαγωγή των φοιτητών στην προσέγγιση foresight, ενισχύοντας τις ικανότητές τους στη σκέψη για το μέλλον και αναδεικνύοντας τη στρατηγική αξία της μεθόδου στη δημόσια πολιτική.

Ανάλυση:

Μέσα από την ανάλυση τάσεων, μεγατάσεων, σημάτων και την εφαρμογή διάφορων μεθοδολογιών foresight, οι συμμετέχοντες κατέληξαν στις εξής κρίσιμες αβεβαιότητες:

- Η εξέλιξη του Δημογραφικού (γήρανση πληθυσμού, μεταναστευτικές ροές, ηλικιακή σύνθεση)
- Η Τεχνολογική Εξέλιξη (ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση, τεχνητή νοημοσύνη)

Επιθυμητό Σενάριο: «Ψηφιακό Κράτος σ' έναν Νεανικό Κόσμο»

Στην Ελλάδα του 2040, το «Ψηφιακό Κράτος σ' έναν Νεανικό Κόσμο» είναι γεγονός. Η τεχνολογική πρόοδος και η ευνοϊκή δημογραφική εξέλιξη έχουν μεταμορφώσει τον Δημόσιο Τομέα. Οι πολίτες απολαμβάνουν εξατομικευμένες ψηφιακές υπηρεσίες, ενώ οι διοικητικές διαδικασίες εκτελούνται από έξυπνα συστήματα. Το ανθρώπινο δυναμικό στην πλειοψηφία του είναι νεανικό και καταρτισμένο, με πολλούς Έλληνες να επιστρέφουν από το εξωτερικό. Η δια βίου μάθηση και η κινητικότητα ενισχύουν τη συνεχή εξέλιξη των υπαλλήλων. Ευέλικτα ωράρια και τηλεργασία προάγουν την ισορροπία ζωής και εργασίας, ενώ ηθικοί κανόνες διασφαλίζουν την αξιόπιστη χρήση της ΑΙ.

Συστάσεις Πολιτικής:

- Ρύθμιση της ΑΙ και αυτοματοποίησης με γνώμονα τη διαφάνεια
- Πολιτικές δημογραφικής ενίσχυσης (στήριξη οικογένειας, επιστροφή επιστημόνων)
- Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση στον δημόσιο τομέα
- Δημιουργία ευέλικτων μορφών εργασίας
- Προώθηση κινητικότητας μέσω ψηφιακών πλατφορμών.



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Προεδρία της Κυβέρνησης
Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤ



Έξυπνες Μηχανές σε Άδεια Γραφεία Αυτοματοποιημένη Γηρατειά : Το μέλλον της κοινωνίας Πολλά ρομπότ – λίγα μωρά

Υψηλή Τεχνολογική Ανάπτυξη –
Δυσμενής Δημογραφική Εξέλιξη

- Η τεχνολογική ανάπτυξη διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο, καθώς η αυτοματοποίηση και η τεχνητή νοημοσύνη γίνονται βασικοί άξονες της οικονομίας. Ειδικότερα, στα νοσοκομεία ή τις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, ρομπότ με συναισθηματική νοημοσύνη προσφέρουν συντροφιά, βοηθούν στην καθημερινή ζωή και αισθάνονται τις ανάγκες των ηλικιωμένων
- Η τηλεϊατρική και τα διαγνωστικά συστήματα τεχνητής νοημοσύνης εξασφαλίζουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας όλο το εικοσιτετράωρο, ακόμα και στις απομακρυσμένες, παραμεθόριες ή νησιωτικές περιοχές. Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι μέσα από τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, δημιουργούνται «έξυπνες» πόλεις που στοχεύουν στην προσβασιμότητα, στην ασφάλεια, στην κοινωνική συμμετοχή των ηλικιωμένων διευκολύνοντας την καθημερινότητά τους.



Τεχνο – Απομόνωση

Χαμηλή Τεχνολογική Ανάπτυξη –
Δυσμενής Δημογραφική Εξέλιξη

- Η γήρανση του πληθυσμού και η αδυναμία τεχνολογικού εκσυγχρονισμού οδηγούν σε κρίση αποτελεσματικότητας.
- Η εργασία στο Δημόσιο είναι μη ελκυστική για νέες γενιές. Ελλείπουν δομές κατάρτισης, και οι υπηρεσίες συρρικνώνονται.
- Μεγαλύτερες ηλικίες υστερούν στο χειρισμό νέων τεχνολογιών



Ψηφιακό κράτος σ'έναν νεανικό κόσμο

High Τεχνο – Baby boom

Υψηλή Τεχνολογική Ανάπτυξη – Ευνοϊκή

Δημογραφική Εξέλιξη

- Αξιοποιούνται πλήρως οι ψηφιακές τεχνολογίες και η Τεχνητή Νοημοσύνη
- Η κινητικότητα και η δια βίου μάθηση είναι ενσωματωμένες στο μοντέλο εργασίας.
- Διαφοροποιείται το μοντέλο εργασίας προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα οι ανάγκες των εργαζομένων.
- Ευέλικτο ωράριο
- Υποστήριξη γονέων με Smart εφαρμογές
- Τηλεργασία



Προσκολλημένοι στο παρελθόν

Low Τεχνο – big baby

3)Χαμηλή Τεχνολογική Ανάπτυξη –
Ευνοϊκή Δημογραφική Εξέλιξη

- Επίλυση δημογραφικού αλλά μεγάλο πρόβλημα στις επενδύσεις
- Το Δημόσιο βασίζεται σε παραδοσιακές πρακτικές. Η εργασία διατηρεί σταθερά χαρακτηριστικά, με έμφαση σε soft skills, συμμετοχικότητα και ανθρώπινη παρουσία στις υπηρεσίες